

KALATALOUSALUEET VESIENHOITAJINA

**Länsi-Suomen Kalatalouskeskus
Petri Rannikko & Anu Niinikorpi**

Satakunnan ja Varsinais-Suomen kalatalousalueristeily 2023

- Kalatalousalueiden lakisääteisenä tehtävänä on kehittää alueensa kalataloutta ja edistää kalavarojen kestävästä käyttöä ja hoitoa
 - Käyttö- ja hoitosuunnitelmat: laadinta, toimeenpano, vaikutusten seuranta
- Vesienhoidon tavoitteena on pinta- ja pohjavesien hyvä tila
 - Toimenpiteet esitetään valtioneuvoston hyväksymissä vesienhoitosuunnitelmissa ja merenhoitosuunnitelmassa, jotka on laadittu vuosille 2022–2027.
 - Satakunnassa ja Varsinais-Suomessa kaksi toimenpideohjelmaa: Suomen merenhoitosuunnitelman toimenpideohjelma vuosille 2022-2027 ja Varsinais-Suomen ja Satakunnan vesienhoidon toimenpideohjelma vuosille 2022-2027

TAUSTAA

- Kalatalousalueille suunnattu vesienhoidon yhteistyön toimintamalli
- Rahoitus YM vesiensuojelun tehostamisohjelmasta
- Toimintamallin tilaaja Varsinais-Suomen ELY-keskus
- Tavoitteena on edistää vesien tilan paranemista vahvistamalla vesienhoidon verkostojen toimintaa ja sidosryhmien välistä yhteistyötä
- Kalatalousalueiden ja vesienhoidon toimijoiden yhteistyöllä saavutettavissa paljon
- Vesienhoidon ja kalatalouden tavoitteet merkittävältä osin yhteiset

KESTÄVÄN KALATALOUDEN JA VESIENHOIDON YHTEISIÄ TOIMENPITEITÄ

- Vesienhoitosuunnitelmissa ja merenhoitosuunnitelmassa esitetään toimenpiteitä muun muassa kuormituksen ja rehevöitymisen vähentämiseksi, vesistöjen kunnostamiseksi ja kalakantojen suojelemiseksi.
- Vesien ja merenhoitosuunnitelmia sisällytetty kalatalousalueiden käyttö- ja hoitosuunnitelmiin

Kuva: Kimmo Puosi

POIMINTOJA SUOMEN MERENHOITOSUUNNITELMAN TOIMENPIDEOHJELMASTA VUOSILLE 2022-2027

- Ravinnekuormituksen ja rehevöitymisen vähentäminen
 - Kestävän kalastuksen ja kotimaisen luonnonkalan käytön lisääminen
- Merellisten uusiutuvien luonnonvarojen kestävä käyttö ja hoito
 - Rannikkokalalajien hyvän tilan ja kestävä kalastuspaineen määrittely
 - Meriharjuksen suojele
 - Rannikkokalalajeja koskevien kalataloudellisten kunnostustoimenpiteiden edistäminen
 - Ankeriaskannan elvyttämiseen tähtäävät toimenpiteet
- Haitallisten vieraslajien torjunta

Kuva: SAKL, kuvaaja Markku Saiha

POIMINTOJA VARSINAIS-SUOMEN JA SATAKUNNAN VESIENHOIDON TOIMENPIDEOHJELMASTA

- Vesirakentaminen, säännöstely ja vesistökuunnostukset
 - Rehevöityneiden järvien kuunnostukset
 - Rehevöityneiden merenlahtien kuunnostukset
 - Virtavesien elinympäristökuunnostukset
 - Kalankulkua helpottavat toimenpiteet
 - Säännöstelykäytännön kehittäminen

ESIMERKKI VARSINAIS-SUOMEN JA SATAKUNNAN VESIENHOIDON TOIMENPIDEOHJELMASTA : PIENTEN VIRTAVESIEN ELINYMPÄRISTÖKUNNOSTUS

- *Toimenpide sisältää kaikkiaan 25 kohdetta. Kiskonjoen-Uskelanjoen-Halikonjoen osa-alueella toimenpide koskee Perniönjoen sivu-uomia, Kiskonjoen valuma-alueella Kirkkojärven yläpuolisia latva- ja sivupuroja (Kurkelanjoki, Varesjoki, Aneriojoki, Kärkelänjoki) sekä Myllyjoki ja Purilanjoki. Paimionjoen-Aurajoen suunnittelualueella kunnostuskohteita on useita mm. Aurajoen latva- ja sivupurot, Kuninkoja, Paimion Vähäjoki ja Karhunoja, Someron Vesanoja ja Kairajärven laskuoja. Eurajoen-Lapinjoen-Sirppujoen suunnittelualueella kohteita ovat Ahmasoja, Ruonoja, Järvioja, Raakkunoja, Raumanjoki ja Rauman Pitkäjärvenoja. Kokemäenjoen alaosa-Loimijoen suunnittelualueella toimenpide koskee Joutsijokea ja sen sivu-uomia (mm. Kissainoja, Juupajoki, Ahmauksenoja), Pitkäjärvenojaa sekä Hanhijokea ja sen sivu-uomia. Karvianjoen suunnittelualueella toimenpide koskee Karvianjoen sivu-uomia.*

YHTEISIÄ TAVOITTEITA EDISTÄVÄT

- Rannikon kevätkutuisten kalojen, ahvenen ja hauen, lisääntymisalueiden kunnostukset.
- Virtavesikunnostukset
- Joillain vesialueilla myös voidaan tehokkaasti vaikuttaa vedenlaatuun oikein kohdennetulla kalastuksella
- Samojen intressien äärellä toimivien kannattaa tehdä yhteistyötä ja yhdistää resurssinsa!

Vesistökunnostajien sidosryhmiä

YHTEISTYÖN EDUT JA MAHDOLLISUUDET 1/2

- Kalatalousalueen resurssit
 - Paikallistuntemus
 - Kalastusalan järjestöt
 - Toimielimissä on usein kalatalouden ammattilaisia, biologeja ja aktiivisia kalastus- ja luontoharrastajia
- Lisäksi tarvitaan esimerkiksi asiantuntemusta valuma-alueen maataloudesta, vesienhallinnasta, vesitaloushankkeista, ilmasto- ja vesiolosuhteista, teknisistä ratkaisuista ja lainsäädännöstä
- Kuvakaappaus sivulta www.vesi.fi/teemasivu/vesistokunnostusverkoston-toimijat/

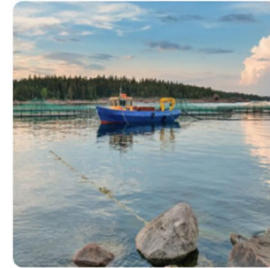
YHTEISTYÖN EDUT JA MAHDOLLISUUDET

2/2

- Rahoitus
 - Yhteistyö laajentaa myös rahoitusmahdollisuuksia
 - Omarahoitus
 - Talkootyö
- Monitavoitteisuus
 - luonnon monimuotoisuuden lisääminen sekä vesien ja kalakantojen hoitamiseksi tehdyt toimenpiteet palvelevat useita eri tavoitteita.
 - Luontoarvojen paraneminen luo hyvinvointia, tukee alueen virkistyskäyttöä ja edistää myös elinkeinoja, kuten matkailua ja kalataloutta.

TULEVAT TOIMENPITEET

- Valtakunnalliset
 - Ohje kalatalousalueille kunnostusprojektin aloittamiseen ja yhteistyökumppaneiden löytämiseen *vesi.fi/teemasivut* sivustolle
 - Teemasivut sisältävät monipuolista tietoa eri asiakokonaisuuksista
 - Muilla alueilla hyödynnettävissä oleva koulutusdiasarja
- Satakunta ja Varsinais-Suomi
 - Koulutustilaisuudet

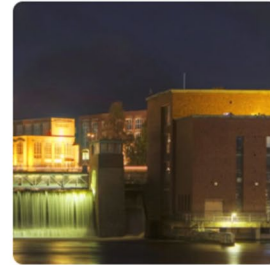
Kalankasvatus ja vesiensuojelu

Vesistökuunnostusverkosto

Vesistökuunnostus

Vesistöjen säännöstely

Tulviin varautuminen

Vesijalanjälki

Kuvakaappaus sivulta www.vesi.fi/teemasivu/vesistokunnostusverkoston-toimijat/

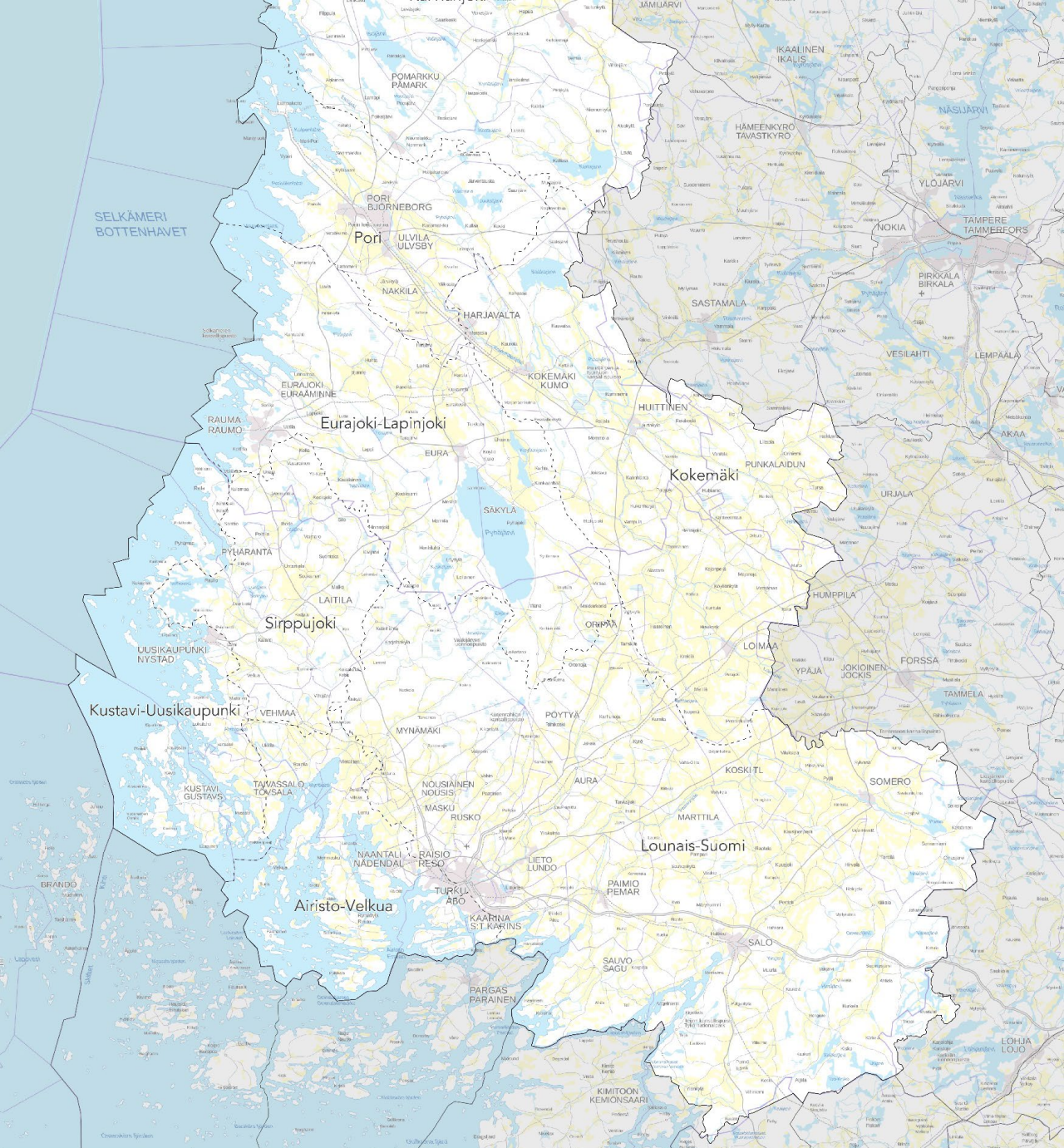
SISÄLLÖT

- seitsemän askelmerkkiä vesistökunnostushankkeen suunnitteluun
- Pilottikohteen esittely
- lisätietoa yhteistyön mahdollisuuksista ja yhteistyökumppaneista
- Lisätietoa kalatalousalueista (muille kuin kta-toimijoille)
- Lisätietoa vesien ja merenhoidon tavoitteista sekä eri suunnitelmista ja strategioista

MUUALLA SUOMESSA HYÖDYNNETTÄVISSÄ OLEVA KOULUTUSDIASARJA

- Diasarja julkaistaan muokattavissa olevana PowerPoint esityksenä
- Käyttäjä lisää esimerkiksi oman kalatalousalueensa alueella toimivat vesiensuojeluyhdistykset, seurat yms.
- Voitaneen käyttää apuna myös suunnitteluvaiheessa ja kun esitellään hanketta esimerkiksi kalatalousalueen kokouksessa
- Diasarja tulee löytymään Varsinais-Suomen ELY-keskuksen sivuilta ja Länsi-Suomen Kalatalouskeskuksen sivuilta osoitteesta www.kalatalouskeskus.fi

KOULUTUSTILAISUUDET

- Räätylödään kullekin kalatalousalueelle huomioiden alueiden väliset erot
 - Vesistöt
 - Tarpeet
 - KHS
 - Yhteistyökumppanit ja sidosryhmät

KOULUTUSTILAISUUDET

Esimerkkinä Eurajoki-Lapinjoen kalatalousalue

Satakunta

Kalatalousalueet

Eurajoki-Lapinjoen kalatalousalue
Karvianjoen kalatalousalue
Kokemäen kalatalousalue
Kristiinankaupungin-Isojoen kalatalousalue
Kyrösjärven kalatalousalue
Sirppujoen kalatalousalue

Kalastajaliitot ja kalatalouskeskukset

Länsi-Suomen kalatalouskeskus

Kunnostusosaajat

Centrum Balticum
Finnish Water Forum
Itämerihaaste
Kalatalouden keskusliitto
Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry
Luonnonvarakeskus
Maa- ja kotitalousnaiset
Metsähallitus, luontopalvelut
Natur och Miljö
ProAgria
Pyhäjärvi-instituutti
Satakunnan vesienhoitoa ja kunnostuksia ohjaa
Varsinais-Suomen ELY-keskus
Suomalaisen kalastusmatkailun edistämisseura ry
Suomen riistakeskus
Suomen luonnonsuojeluliitto
Suomen metsäkeskus
Suomen vapaa-ajan kalastajien keskusjärjestö
Suomen vesiensuojeluyhdistysten liitto ry
Suomen vesistönsäätiö
Suomen ympäristökeskus
WWF Suomi

Vesiensuojeluyhdistykset

Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry

Vesistökunnostusverkoston sivuilla mainittuja

+ Säskylän Pyhäjärven hoitoyhdistys

+ Selkämeren ammattikalastajat

+ Pyhäjärven kalamiehet

+ Köyliönjärven hoitoyhdistys

+ Eurajoen osakaskunnat

+ Eurajoen vesiensuojeluyhdistys

+ Lapinjoen vesistöjen hoito- ja
suojeluyhdistys

+ jne.

01 Uusimaa	02 Varsinais-Suomi
04 Satakunta	05 Kanta-Häme
06 Pirkanmaa	07 Päijät-Häme
08 Kymenlaakso	09 Etelä-Karjala
10 Etelä-Savo	11 Pohjois-Savo
12 Pohjois-Karjala	13 Keski-Suomi
14 Etelä-Pohjanmaa	15 Pohjanmaa
16 Keski-Pohjanmaa	17 Pohjois-Pohjanmaa
18 Kainuu	19 Lappi
21 Ahvenanmaa	

Satakunta

Kalatalousalueet

Eurajoki-Lapinjoen kalatalousalue
Karvianjoen kalatalousalue
Kokemäen kalatalousalue
Kristiinankaupungin-Isojoen kalatalousalue
Kyrösjärven kalatalousalue
Sirppujoen kalatalousalue

Kalastajaliitot ja kalatalouskeskukset

Länsi-Suomen kalatalouskeskus

Kunnostusosaajat

Centrum Balticum
Finnish Water Forum
Itämerihaaste
Kalatalouden keskusliitto
Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry
Luonnonvarakeskus
Maa- ja kotitalousnaiset
Metsähallitus, luontopalvelut
Natur och Miljö
ProAgria
Pyhäjärvi-instituutti
Satakunnan vesienhoitoa ja kunnostuksia ohjaa
Varsinais-Suomen ELY-keskus
Suomalaisen kalastusmatkailun edistämisseura ry
Suomen riistakeskus
Suomen luonnonsuojeluliitto
Suomen metsäkeskus
Suomen vapaa-ajan kalastajien keskusjärjestö
Suomen vesiensuojeluyhdistysten liitto ry
Suomen vesistösaatiö
Suomen ympäristökeskus
WWF Suomi

Vesiensuojeluyhdistykset

Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry

• Mietittäväksi

- Mitä ollaan tekemässä?
- Missä tehdään?
- Kuka osaa?
- Ketä kiinnostaa?
- Miksi tehdään?
- Kenelle tehdään?

LÄNSI-SUOMEN KALATALOUSKESKUS

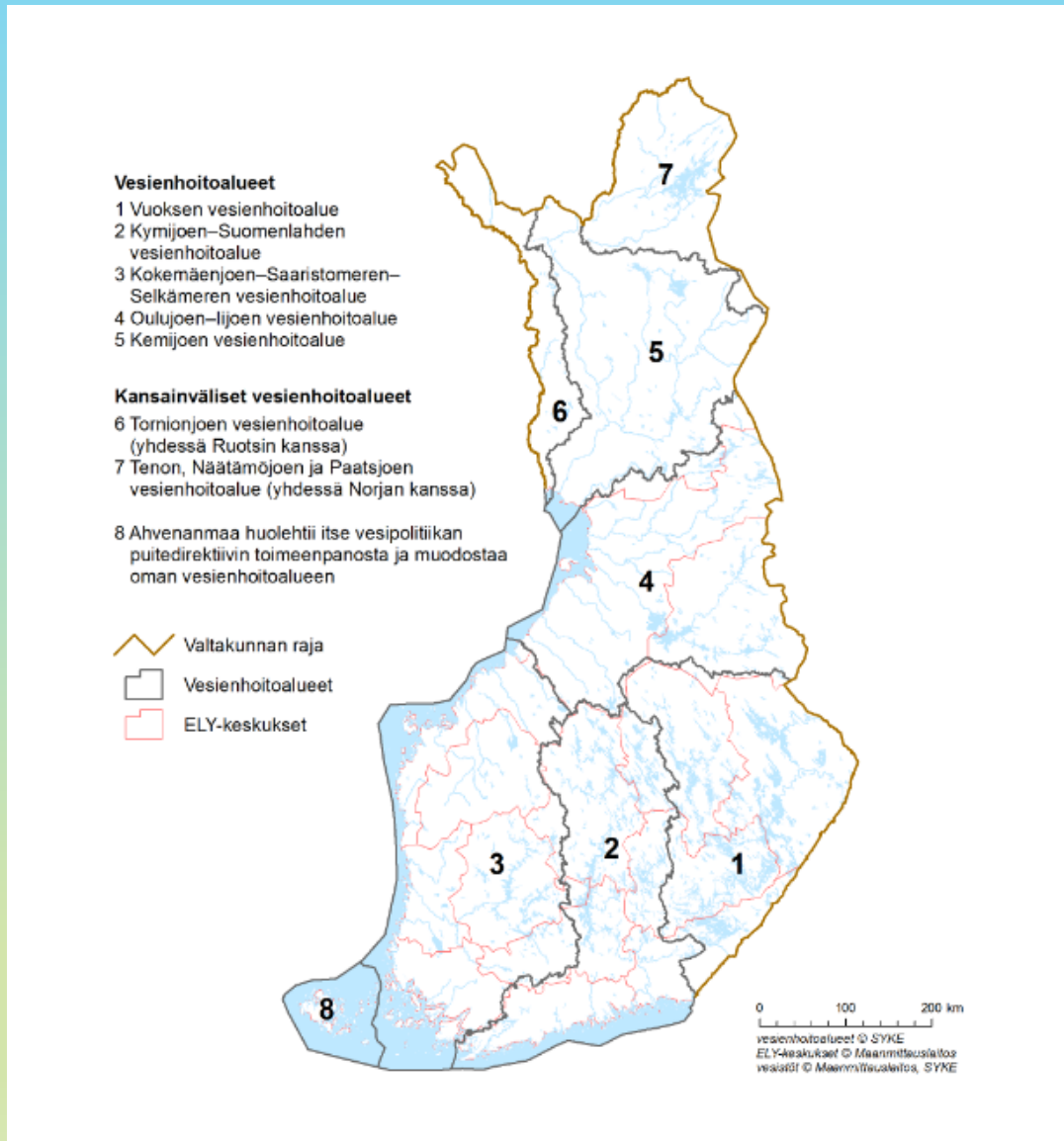

KIITOS!

www.kalatalouskeskus.fi

Vesienhoidon toimenpideohjelmat valtakunnallisessa tietopalvelussa

www.etpo.fi/

Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry (KVVY Yhdistys)

- Perustettu vuonna 1961, 10 asiantuntijaa
- Toteuttaa hankkeita toimialueellaan (Kokemäenjoen ja Karvianjoen vesistöalueilla) ja toimeksiannosta myös toimialueen ulkopuolella
- Auttaa kalatalousalueita ja osakaskuntia hankkeiden käynnistämässä, suunnittelussa, rahoituksen hakemisessa, toteutuksessa ja vaikutusten arvioinnissa
- Virtavesikunnostukset, valuma-alue- ja vesistökuunnostussuunnitelmat, tekniset kalatiesuunnitelmat ja niiden toimivuuden seuranta

Valonia

- Varsinais-Suomen kestävän kehityksen asiantuntijaorganisaatio, toimii osana Varsinais-Suomen liittoa
- Toiminta-alueena koko Varsinais-Suomi
- Pääteemat hiilineutraali Varsinais-Suomi, monimuotoinen luonto ja luonnonvarojen kestävä käyttö
- Valonia toimii Varsinais-Suomen kuntien puolueettoman asiantuntijaorganisaationa. Avustaa kuntia, yhteisöjä sekä asukkaita toimimaan ympäristön ja ilmaston paremman tilan puolesta.
- Valonia toteuttaa mm. vesienhoidon hankkeita, vesistökuunnostuksia ja luonnon monimuotoisuutta edistäviä hankkeita.
 - Valonia koordinoi [Varsinais-Suomen vesistökuunnostusverkostoa](#)
 - Valonia toteuttanut runsaasti mm. virtavesien kunnostuksia, valuma-alueiden vesiensuojelusuunnitelmia ja vesistöihin liittyviä selvityksiä
 - Käynnissä olevat hankkeet: <https://valonia.fi/toiminta-ja-hankkeet/>

